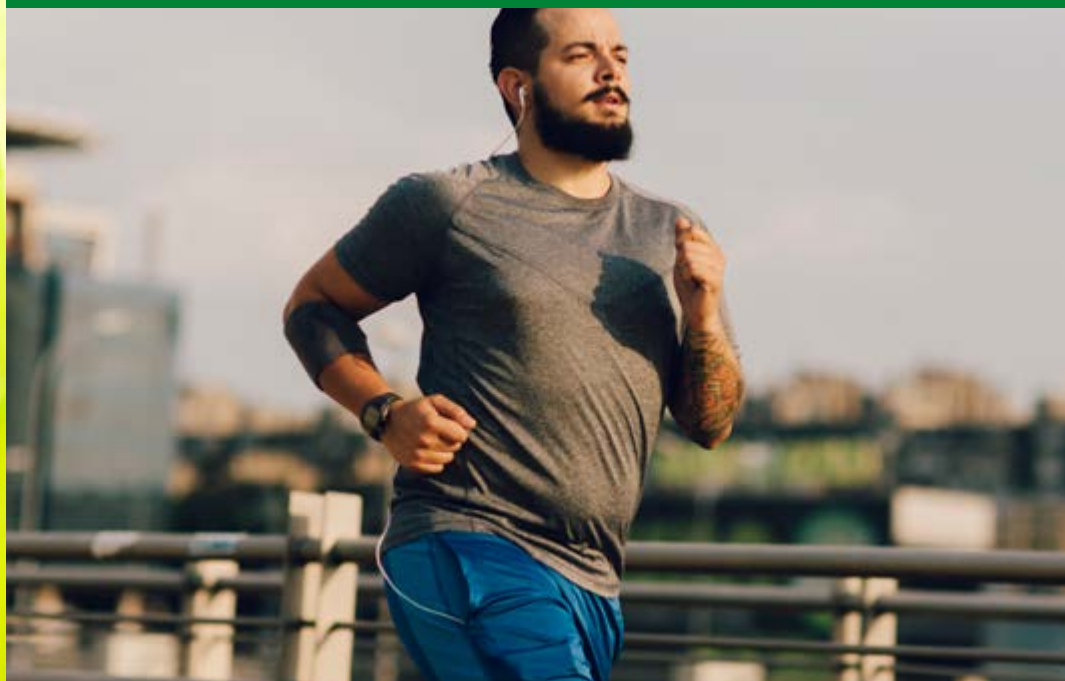

SUNDHEDSPOLITIK BRØNDERSLEV KOMMUNE

Forord

Sundhed og trivsel er et fælles ansvar for borgerne, kommunen og det omkringliggende samfund. Kommunen kan være med til at skabe gode rammer og forudsætninger for, at borgerne i hverdagen tager ansvar for deres egen og deres families sundhed i så vid udstrækning som muligt.

Sundhed skabes ved at yde omsorg for sig selv og andre, ved at tage beslutninger og ved at være herre over egne livsvilkår og betingelser. Sundhed skabes ved at det samfund, som vi lever i, skaber rammer og betingelser, som giver alle mulighed for at opnå sundhed.

Sundhedspolitikken skal medvirke til at sætte borgerne og hverdagslivet i centrum og dermed være med til at sikre, at Brønderslev Kommune lever op til den overordnede vision – et godt sted at leve. Med Sundhedspolitikken er der skabt et tydeligt fælles fokus på sundhed, og vi glæder os til, for alvor, at

trække i arbejdstøjet og med fælles indsats omsætte ambitionerne i politikken til handlinger.

De praktiserende læger har, lige som kommunen, en lang tradition for at forebygge, og har med sine mange kontakter til borgerne en naturlig anledning til at tale med borgerne om livsstil og sundhed. Vi skal i fremtiden blive endnu bedre til at arbejde sammen om at finde de borgere, som har et forebyggelsesbehov.

Sundhedsfremme og forebyggelse handler i høj grad om det lange seje træk. Nogle resultater kan vi se umiddelbart med det samme, men langt de fleste resultater viser sig først på sigt. Vi skal derfor turde være vedholdende og tro på, at investeringer i sundhed og sundhedsfremme betaler sig på den lange bane.

Martin Bech,
Formand for Social- og Sundhedsudvalget.

Formål med sundhedspolitikken

Kommunen er den vigtigste offentlige aktør i forhold til at fremme sundhed og forebygge sygdom i borgernes nærmiljø. Alle borgere er på forskellige tidspunkter i deres liv i kontakt med kommunen, f.eks. sundhedsplejen, dagtilbud, skole, socialområdet, jobcenter og ældreområdet – og alle borgere bruger kultur- og fritidstilbud, færdes i byrummet, i naturen, og lever deres liv i vores fælles samfund. Alt sammen noget, der tilsammen skaber rammerne for borgernes dagligdag og er medvirkende til, at de sunde valg bliver lettere for borgerne.

Et sundt liv er ikke et mål i sig selv, men det er en vej til at få et godt, langt og indholdsrigt liv. Sundhedspolitikken går hånd i hånd med indsatserne i projekt "Bevæg dig for livet", dels i forhold til at fremme en mere aktiv hverdag og dels ved at understøtte meningsfulde fællesskaber.

Sundhedspolitikken skal sætte retning for arbejdet med at øge sundheden blandt alle borgere i kommunen. Pejlemærkerne skal sætte en fælles retning for, hvordan vi gør en forskel for borgernes sundhed. Pejlemærkerne omhandler de områder, som især er vigtige for borgernes sundhed og hvor der er et stort forebyggende potentiale.

Sundhedspolitikken kan også medvirke til at understøtte FN's 17 verdensmål, hvor det tredje verdensmål omhandler at fremme sundhed og trivsel for alle aldersgrupper.

PEJLE- MÆRKER

Gode muligheder for at leve et sundt og aktivt liv

Det skal være let og naturligt at leve et sundt liv. Langt de fleste vil gerne leve et sundt liv, og derfor skal kommunen understøtte borgernes adgang til viden, som gør det muligt at træffe beslutninger, der fremmer deres og deres families sundhed. Mange borgere er hver dag i kontakt med kommunen, og derfor er det oplagt at viden om sundhed, sundhedsfremme og forebyggelse er en naturlig del af kommunens opgaveløsning. Vi skal sikre rammer, der gør det sunde valg lettere for alle borgere.

Brede indsatser kan medvirke til at fremme sundhed hos alle borgere i kommunen, mens mere opsøgende og målrettede forebyggelsestilbud vil gavne de borgere,

som har et særligt behov. Vi skal arbejde endnu tættere sammen med de praktiserende læger for at sikre, at borgere med et forebyggelsesbehov får et relevant tilbud.

Borgerne påvirkes af det nærmiljø, hvor de færdes i hverdagen. Derfor skal kommunen have fokus på planlægning og udnyttelse af de fysiske rammer og vores fantastiske natur, så der i nærmiljøet er mulighed for at indgå i fællesskaber og være fysisk aktiv. Det kan gøres ved, at forvaltninger deltager i partnerskaber, hvor erhvervsliv, frivillige, foreninger og den enkelte borger arbejder sammen om at opnå en sundere kommune.

Lighed i Sundhed

Vi har alle et ansvar for at tage hånd om vores egen sundhed, men vi har forskellige forudsætninger for det. Sundheden er ikke lige fordelt i samfundet, heller ikke i Brønderslev Kommune. Der er systematiske forskelle i borgernes sundhed, som afhænger af faktorer såsom uddannelse, indkomst og tilknytning til arbejdsmarkedet.

I Brønderslev Kommune sikrer vi særlig støtte til de borgere, som har de største behov, og vi tør behandle borgerne forskelligt. Nogle borgere har brug for mere støtte end andre, hvis de skal have gavn af det kommunale tilbud, og andre kan måske klare sig med lidt mindre. Kommunens tilbud skal være lokalt forankret og målrettet særlige borgergrupper, hvor det er relevant.

Uligheden i sundhed skal reduceres gennem forebyggelse, og der skal sættes ind tidligt i forhold til dem, vi ved er i risiko for at få problemer senere i livet.

Børn i særligt socialt udsatte familier sikres ekstra støtte, så de får de bedste muligheder i livet. Forebyggelse af ulighed i sundhed forudsætter samarbejde på tværs af alle de kommunale velfærdsområder. Gennem indsatser hele vejen fra sundhedsplejen, daginstitutioner, skoler, ungdomsuddannelser, beskæftigelsen og plejecentre, skal der være fokus på at mindske uligheden.

Vi vil gennem hele borgerens livsforløb, og på tværs af kommunen, sikre særlig støtte og opfølgning til de borgere, som har de største udfordringer. Borgerne skal have den bedst mulige kvalitet og udbytte af indsatserne i både forebyggelse, behandling, pleje og rehabilitering.

Vidste du at...

I dag lever den rigeste fjerdedel af danske mænd i gennemsnit knap 10 år længere end den fattigste fjerdedel; for 25 år siden var den forskel 5,5 år.

Kilde: SST, Ulighed i Sundhed
– årsager og indsatser 2011a

En sund start på livet

I barndommen grundlægges mulighederne for en sund og aktiv levevis. Desværre viser undersøgelser, at der er en markant skævhed i forhold til børns sociale baggrund og sundhedsvaner. Sundhedsproblemer kan trække spor langt ind i voksenlivet. Derfor er en tidlig sundhedsfremmende og forebyggende indsats en nødvendig og effektiv investering i borgernes sundhed.

Børn har brug for gode rollemodeller i den periode, som danner fundament for deres fremtidige sundhed.

Med en tidlig og forebyggende indsats skabes et godt fundament, der fremmer muligheden for trivsel, udvikling og læring – alle faktorer, som modvirker ulighed i sundhed.

Børn og unge i kommunen skal trives og vokse op uden påvirkning af røg, alkohol og stoffer, og med forældre, som har viden om at leve et sundt og aktivt liv, med henblik på at tage vare på egen og andres sundhed.

En plads i fællesskabet

Sundhed er også mental sundhed, det vil sige at trives i sin hverdag og være tilfreds med livet, at kunne håndtere dagligdags udfordringer og stress samt indgå i meningsfulde fællesskaber med andre mennesker.

Sammen med idrætsforeninger og frivillige vil Brønderslev Kommune udbygge de mange muligheder, der allerede er for at leve et aktivt liv. Ingen skal stå uden for fællesskabet, det gælder både i daginstitutioner, på skoler, ungdomsuddannelser, i voksenlivet og i alderdommen.

Dét at have en uddannelse og et arbejde er et vigtigt element i dét at være en del af fællesskabet. Det har stor betydning for muligheden for at leve et sundt liv, ikke mindst har det afgørende betydning for vores mentale sundhed.

Alle borgere kan blive sårbare i en periode, og have brug for en ekstra hånd og støtte. Kommunen skal være klar til at træde til og hjælpe borgerne tilbage i fællesskabet og en meningsfuld hverdag.

Derfor er der fokus på at skabe helhedsorienterede løsninger i et tværgående samarbejde mellem erhvervsliv, foreninger, frivillige, borgere og fagforvaltninger. Beskæftigelsesindsatsen skal knyttes endnu tættere med sundhedsindsats, og indsatser, rettet mod unge, skal understøtte det gode ungeliv med sundhedsfremmende miljøer.

Vidste du at...

Du kan styrke din mentale sundhed ved:

At gøre noget aktivt – fysisk, socialt eller mentalt

At gøre noget sammen med andre – venner, familie eller grupper

At gøre noget meningsfuldt – indholdet i aktiviteten er underordnet, det der er vigtigt er, at det giver mening for dig.

Byens rum fremmer det sunde valg

Byen skal indbyde til fysisk aktivitet og fremme trivsel. De fysiske omgivelser har stor betydning for det fysiske aktivitetsniveau. Byrum kan indrettes, så de motiverer til bevægelse. Gode stisystemer, forbindelser og omgivelser, skal være med til at sikre, at folk vælger at cykle og gå. Sund transport er også bæredygtig transport, og er med til at sikre et bedre miljø til gavn for både naturen og borgerne

Vi skal sikre, at borgerne kender til allerede eksisterende grønne områder og naturoplevelser, sådan at borgerne kan bruge områderne rekreativt og derigennem fremme egen sundhed. Grønne områder og naturoplevelser skal være indenfor rækkevidde, der hvor borgerne bor og færdes i deres hverdag. Byens rum handler også om mere end transport, idet

der også skal tilbydes gode og trygge opholdspladser med mulighed for både planlagte og spontane aktiviteter, men også opholdspladser hvor, man er en del af det, der foregår, uden nødvendigvis at deltage aktivt.

Borgere skal nemt kunne finde oplysninger om, hvor de gode naturoplevelser findes. Både der, hvor der er plads til leg og hvor roen breder sig, der hvor der er mulighed for at hele familien kan gå en tur sammen, og der hvor ruten kan give sved på panden.

Vidste du at...

Der er:
mere end 150 km afmærkede hjertestier i Brønderslev Kommune
og at de i alt 27 ruter er fordelt over hele kommunen.
6 hundeskove i Brønderslev Kommune, som tilsammen dækker over
mere end 8 ha. land.

Mindre rygning og et reduceret alkoholforbrug vil give flere raske leveår

Brønderslev Kommune har mulighed for at skabe rammer, som fremmer en røgfri kultur blandt børn og unge og som forebygger rygestart. Tobak er stærkt vanedannende, og en forebyggende indsats målrettet børn og unge vil medvirke til, at færre bliver ramt af sygdom på sigt.

Rygning er den enkeltfaktor, der har størst negativ indflydelse på borgernes sundhed. Mange borgere har et ønske om et sundere liv, men der kan opstå behov for hjælp til at realisere ambitionerne om at ryge eller drikke mindre. Derfor støtter kommunen alle borgere, som ønsker at stoppe med at ryge, og er klar med rygestoptilbud af høj faglig kvalitet.

Et for stort alkoholforbrug har store sygdomsmæssige og sociale konsekvenser for både den enkelte, for familien og i særdeleshed for børnene. Der skal derfor være et særligt fokus på børn og unge, som vokser op i familier med alkoholoverforbrug. Det kan gøres ved at opspore familier og tilbyde hjælp hurtigt.

Kommunen kan være med til at skabe en mere hensigtsmæssig alkoholkultur. De kommunale arbejdspladser, institutioner og skoler har mulighed for at vedtage lokale regler for alkoholindtag ved festlige lejligheder, fællesspisning mv. En målrettet indsats for unge og deres forældre kan medvirke til at udskyde alkoholdebut og nedsætte alkoholforbruget blandt kommunens unge.

For de borgere, hvor overforbrug af alkohol udvikler sig til misbrug, står kommunen klar med et behandlingstilbud af høj faglig kvalitet. Det samme gør sig gældende for borgere med andre misbrugsproblematikker. Her står kommunen klar med tilbud, så borgeren får den nødvendige støtte til at leve et meningsfuldt og tilfredsstillende liv.

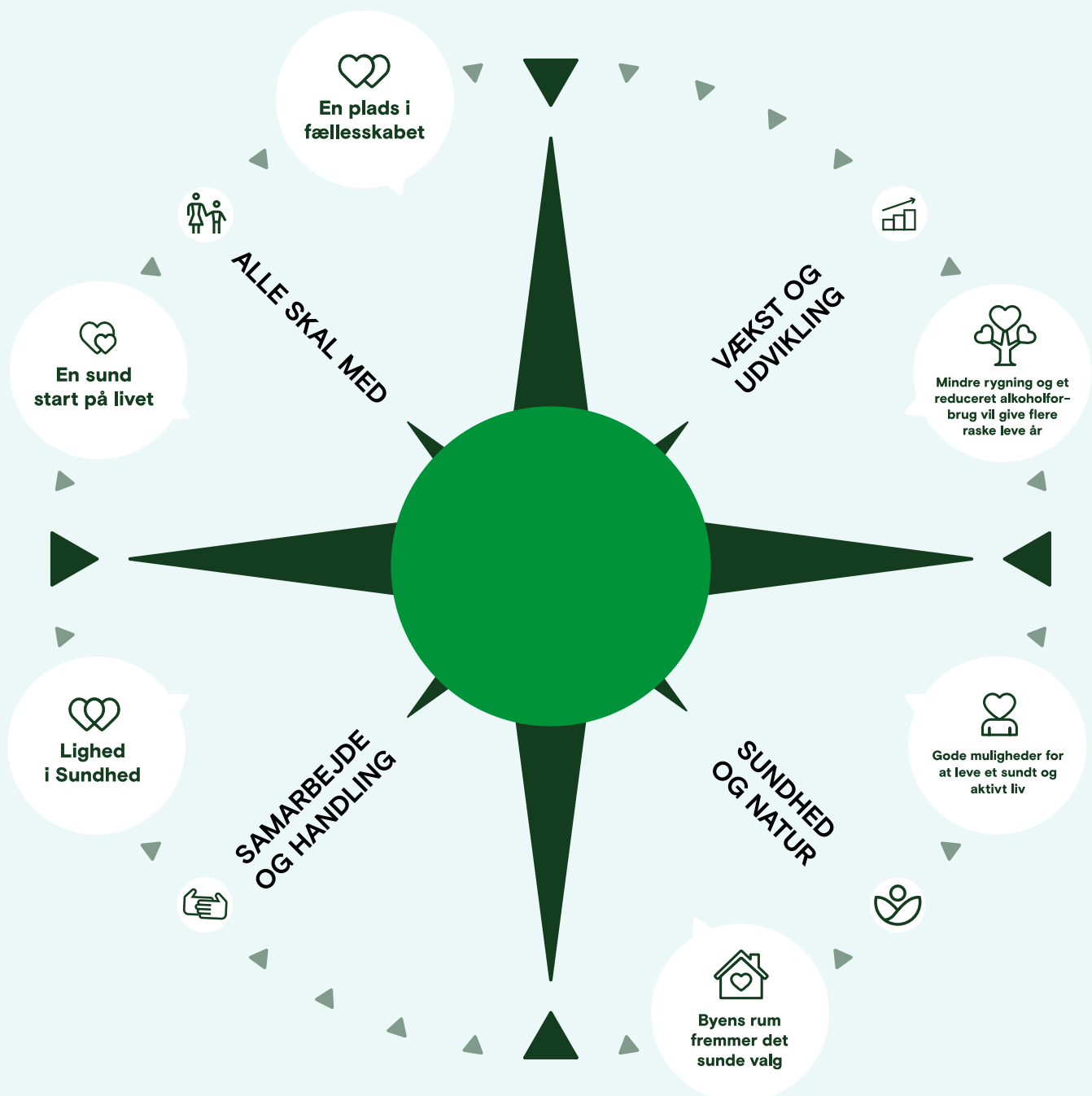
Vidste du at...

Rygning og alkohol forklarer mellem 60% og 70% af den sociale ulighed i dødelighed, både for mænd og kvinder

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed, SDU: Ugens tal for Folkesundhed 2013

Sammenhæng med Brønderslev Kommunes vision – et godt sted at leve

Sundhedspolitikken står ikke alene og skal tænkes sammen med Byrådets vision 2025 – "Et godt sted at leve". Derudover skal Sundhedspolitikken sikre sammenhæng til visionsaftalen "Bevæg dig for livet", og "Sundhedsaftalen 2019-2023".

Sammenhæng med FN's verdensmål

Verdensmålene vedrører både u- og i-land, og under hvert mål er der derfor en række delmål, som anviser en mere konkret målsætning, der kan omsættes i en dansk kommunal kontekst.

Pejlemærkerne i Brønderslev Kommunes sundhedspolitik understøtter flere af delmålene og

anviser derved, hvordan sundhedspolitikken bidrager til realisering af FN's 17 verdensmål. Verdensmålene kan sammen med Sundhedspolitikken være med til at sikre alle borgere og medarbejdere gode og sunde leveår, skabe lige adgang til sundhedstilbud og etablering af partnerskaber på tværs af kommunens centre, foreninger, uddannelsesinstitutioner og civilsamfund.

Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper

Delmål 3.4: Inden 2030 skal andelen af for tidlige dødsfald på grund af ikke-smitsomme sygdomme reduceres med en tredjedel via forebyggelse og behandling. Mental sundhed og velvære skal også fremmes.

Delmål 3.5: Forebyggelsen og behandlingen af stofmisbrug, herunder narkotiske stoffer og skadelig brug af alkohol, skal styrkes.

Delmål 3.a: Implementering af WHO's (Verdenssundhedsorganisationen) Rammekonvention vedrørende Tobakskontrol i alle lande, som relevant, skal styrkes.

Reducer ulighed i og mellem lande

Delmål 10.3: Alle skal sikres lige muligheder, ligesom samfundsforårsaget uligheder skal reduceres, bl.a. ved at afskaffe diskriminerende love, politikker og skikke og ved at fremme hensigtsmæssig lovgivning, politikker og foranstaltninger til at imødegå dette.

Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige

Delmål 11.7: Inden 2030 skal der sikres nem adgang til grønne, offentlige rum i byerne og på landet.

Partnerskaber for handling

Delmål 17.17: Vi skal fremme og opfordre til partnerskaber på tværs af den offentlige sektor, det private erhvervsliv og civilsamfundet. Dette skal ske ved at bygge videre på vores erfaringer med partnerskaber og deres ressourcestrategier.

